

Rozróżnialność stanów kwantowych - kwantowa wersja twierdzenia Chernoffa

Stanisław Czachórski

8 czerwca 2015

Spis treści

- 1 Rozróżnianie rozkładów klasycznych
  - Fundamentalne pytanie
  - Dywergencja Kullbacka-Leiblera
  - Twierdzenie Chernoffa
- 2 Rozróżnianie stanów czystych
  - Pojedyncze kopie
- 3 Rozróżnianie stanów mieszanych
  - Pojedyncze kopie
  - Wiele kopii

Jabłko czy gruszka?

Informacja Shannona

- Ilość informacji o zdarzeniu x zależy tylko od jego prawdopodobieństwa p_x ,
- $I(p)$ jest ciągłą funkcją p ,
- $I(p_x, p_y) = I(p_x) + I(p_y)$.

$$I(x) \sim -\log(p_x)$$

Entropia Shannona

$$H(X) = -\sum_x P(X = x) \log P(X = x)$$

Względna entropia Shannona (Dywergencja Kullbacka-Leiblera)

$$\begin{aligned} D(X \| Y) &= \sum_{x,y} p(X = x) \log \frac{p(X = x)}{p(Y = y)} \\ &= - \sum_{x,y} p(X = x) \log p(Y = y) - H(X) \end{aligned}$$

Przykład: rozkłady rzutów monetami

Pierwsza moneta: $P(X = 0) = 1 - r$, $P(X = 1) = r$

Druga moneta: $P(Y = 0) = 1 - s$, $P(Y = 1) = s$

$$D(X\|Y) = (1 - r) \log \frac{1 - r}{1 - s} + r \log \frac{r}{s}$$

$$D(Y\|X) = (1 - s) \log \frac{1 - s}{1 - r} + s \log \frac{s}{r}$$

Jeżeli $r = s$, wtedy: $D(X\|Y) = D(Y\|X) = 0$

Jeżeli $r = \frac{1}{2}$, $s = \frac{1}{4}$, wtedy:

$$D(X\|Y) = \frac{1}{2} \log \frac{\frac{1}{2}}{\frac{3}{4}} + \frac{1}{2} \log \frac{\frac{1}{2}}{\frac{1}{4}} = 1 - \frac{1}{2} \log 3 = 0.2075 \text{bit}$$

$$D(Y\|X) = \frac{3}{4} \log \frac{\frac{3}{4}}{\frac{1}{2}} + \frac{1}{4} \log \frac{\frac{1}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{3}{4} \log 3 - 1 = 0.1887 \text{bit}$$

Testowanie hipotez

- 1 H_0 hipoteza zerowa - (*null hypotheses*)
  - to jest jabłko,
  - to jest rozkład X ,
  - to jest stan ρ_0
- 2 H_1 alternatywa
  - to jest to gruszka,
  - to jest rozkład Y ,
  - to jest stan ρ_1

Funkcja decyzyjna

- $g(x) = 0$ - akceptujemy H_0
- $g(x) = 1$ - akceptujemy H_1

Ponieważ przyjmuje dwie wartości wystarczy obszar A na którym przyjmuje 0 i jego dopełnienie.

$$A = \{z : P(X = z) > P(Y = z)T\}$$

Prawdopodobieństwo błędu

$$\alpha = P(g(x) = 1 | H_0 \text{ prawdziwe})$$

$$\beta = P(g(x) = 0 | H_1 \text{ prawdziwe})$$

Średnie prawdopodobieństwo błędu

$$P_e := \pi_0 \alpha + \pi_1 \beta,$$

gdzie π_0 i π_1 są prawdopodobieństwami *a priori*

Asymetryczne testowanie hipotez: lemat Chernoffa-Steina i kwantowy lemat Chernofa-Steina.

(Klasyczne) Twierdzenie Chernoffa

Średnie prawdopodobieństwem błędu, po n testach hipotezy

$$P_{e,n} := \pi_0 \alpha_n + \pi_1 \beta_n,$$

zachowuje się asymptotycznie jak

$$P_{e,n} \sim e^{-n \xi_{CB,p,q}},$$

gdzie

$$\xi_{CB}(p, q) := -\log \left(\inf_{0 \leq s \leq 1} \sum_i p(i)^{1-s} q(i)^s \right)$$

Związek twierdzenia Chernoff i Dywergencja Kullbacka-Leiblera

Wielkość $\xi_{CB}(p_0, p_1)$ możemy wyrazić poprzez dywergencję Kullbacka-Leiblera

$$\xi_{CB}(p_0, p_1) = D(p_{s^*} \| p_0) = D(p_{s^*} \| p_1), \quad (1)$$

gdzie

$$p_s(b) = \frac{p_0^s(b) p_1^{1-s}(b)}{\sum_b p_0^s(b) p_1^{1-s}(b)}, \quad s \in [0, 1],$$

a s^* jest wartością dla której zachodzi równość w równaniu (1).

Stan czysty

Niech $\mathcal{H}$ będzie skończenie wymiarową przestrzenią Hilberta.
(Czyste) stany kwantowe są opisywane przez wektory tej przestrzeni

$$|\psi\rangle \in \mathcal{H} : |\langle\psi|\psi\rangle|^2 = 1.$$

Rzutowanie i prawdopodobieństwo

Prawdopodobieństwo, że stan ψ może by zmierzony w stanie ϕ wynosi $|\langle\phi|\psi\rangle|^2$.

Jednowymiarowe operatory rzutowe

Wektorom (stanom czystym) $|\psi\rangle \in \mathcal{H}$ odpowiadają jednowymiarowe operatory rzutowe

$$|\psi\rangle\langle\psi| \in \mathcal{B}(\mathcal{H}).$$

Macierz gęstości

Jeżeli stany $|\psi_i\rangle$ występują z prawdopodobieństwami p_i możemy je opisać przy pomocy macierzy gęstości ρ

$$\rho = \sum_i p_i |\psi_i\rangle\langle\psi_i|.$$

Macierz gęstości

- 1 jest hermitowska ($\rho^\dagger = \rho$)
- 2 ma ślad równy 1 ($\text{Tr}(\rho)=1$)

Pomiar realizujemy poprzez POVMy

Positive Operator Valued Measure (POVM)

Rodzina operatorów E_b

- 1 dodatnio określonych: $\langle \psi | E_b | \psi \rangle \geq 0$ dla wszystkich b i $|\psi\rangle$,
- 2 zupełna:

$$\sum_b E_b = \mathbb{1}$$

Wierność (Fidelity) dla stanów czystych

$$F(|\psi\rangle, |\phi\rangle) = |\langle\phi|\psi\rangle|$$

Prawdopodobieństwo rozróżnienia

$$\begin{aligned} P_H &= \frac{1}{2} \left(1 + \sqrt{1 - |\langle\phi|\psi\rangle|^2} \right) \\ &= \frac{1}{2} \left(1 + \sqrt{1 - F^2} \right) \end{aligned}$$

Niech E - pomiar ($E_1 + E_2 = \mathbb{1}$)

$$\begin{aligned} P_H &= \frac{1}{2} (\langle\psi_1|E_1|\psi_1\rangle + \langle\psi_2|E_2|\psi_2\rangle) \\ &= \frac{1}{2} (1 + \langle\psi_2|E_2|\psi_2\rangle - \langle\psi_1|E_2|\psi_1\rangle) \\ &= \frac{1}{2} (1 + \text{Tr} E_2 (|\psi_2\rangle\langle\psi_2| - |\psi_1\rangle\langle\psi_1|)) \end{aligned}$$

Wprowadźmy macierz Γ postaci

$$\Gamma = |\psi_2\rangle \langle \psi_2| - |\psi_1\rangle \langle \psi_1|.$$

Zatem

$$P_H = \frac{1}{2} (1 + \text{Tr}(E_2 \Gamma))$$

Problem sprowadza się do zmaksymalizowania wielkości $\text{Tr}(E_2 \Gamma)$.
Żeby to osiągnąć szukamy wektorów własnych macierz Γ , a następnie
dobieramy macierz E_2 , tak żeby była rzutem na wektor własny do
dotychczas wartości. Γ ma dwie wartości własne
 $\pm \frac{1}{2} \left(1 + \sqrt{1 - |\langle \phi | \psi \rangle|^2} \right)$.

Wierność (Fidelity)

$$F(\sigma, \rho) := \text{Tr}[(\rho^{1/2} \sigma \rho^{1/2})^{1/2}],$$

Norma śladowa

$$\frac{1}{2} \|\rho - \sigma\|_1 = \text{Tr}|\sigma - \rho|,$$

gdzie wartość bezwzględna z operatora jest zdefiniowana:

$$|A| = (A^\dagger A)^{1/2}$$

„Najlepsza” strategia rozróżniania

Prawdopodobieństw błędu

Stany kwantowe ρ_0 i ρ_1 z prawdopodobieństwami *a priori* π_0 i π_1 .
Prawdopodobieństwo błędu definiujemy jako

$$P_e = \pi_0 \text{Tr}(\rho_0 E_1) + \pi_1 \text{Tr}(\rho_1 E_0).$$

Chcemy znaleźć takie POVM $(E_0^{(H)}, E_1^{(H)})$, żeby P_e było jak najmniejsze.

Macierz Γ Helstorma

Uogólnie macierzy $\Gamma = |\psi_2\rangle\langle\psi_2| - |\psi_1\rangle\langle\psi_1|$ na przypadek stanów mieszanych

$$\Gamma := \pi_1 \rho_1 - \pi_0 \rho_0.$$

$$\begin{aligned} P_e &= \pi_0 \text{Tr}(\rho_0 E_1) + \pi_1 \text{Tr}(\rho_1 E_0) \\ &= \pi_0 \text{Tr}(\rho_0(\mathbb{1} - E_0)) + \pi_1 \text{Tr}(\rho_1 E_0) \\ &= \pi_0 \text{Tr} \rho_0 - \pi_0 \text{Tr}(\rho_0 E_0) + \pi_1 \text{Tr}(\rho_1 E_0) \\ &= \pi_0 + \text{Tr}((\pi_1 \rho_1 - \pi_0 \rho_0) E_0) \\ &= \pi_0 + \text{Tr}(\Gamma E_0) \end{aligned}$$

Niech Γ ma rozkład spektralny

$$\Gamma = \sum_j \gamma_j |j\rangle\langle j|$$

Zatem

$$\text{Tr}(\Gamma E_0) = \sum_j \gamma_j \langle j| E_0 |j\rangle$$

Ponieważ Γ nie jest ani ujemnie ani dodatnio określona, zatem ta wielkość jest ograniczona od dołu przez sumę ujemnych wartości własnych

$$\text{Tr}(\Gamma E_0) \geq \sum_j' \gamma_j.$$

Zatem jeżeli znajdziemy E_0 wysycające tę nierówność będzie ono optymalne.

Optymalny E_0

$$\langle j | E_0^{(H)} | j \rangle = 1 \quad \text{gdy} \quad \gamma_j < 0$$

$$\langle j | E_0^{(H)} | j \rangle = 0 \quad \text{gdy} \quad \gamma_j > 0$$

Niech $E_0^{(H)}$ ma rozkład spektralny

$$E_0^{(H)} = \sum_k e_k |e_k\rangle \langle e_k|.$$

Następnie rozważmy taki j , że $\gamma_j > 0$, wówczas

$$0 = \langle j | E_0^{(H)} | j \rangle = \sum_k e_k |\langle e_k | j \rangle|^2.$$

Ponieważ $|\langle e_k | j \rangle|^2 \geq 0$, więc $\langle e_k | j \rangle = 0$, gdy $e_k \neq 0$. Zatem

$$\langle k | E_0^{(H)} | j \rangle = \sum_l e_l \langle k | e_l \rangle \langle e_l | j \rangle = 0$$

- 1 Zatem nie musimy definiować elementów pozadiagonalnych, są one równe zero ze względu na własności E_0
- 2 Mamy operator określony jednoznacznie z dokładnością do tych j , gdzie $\gamma_j = 0$
- 3 Analogicznym rozumowaniem możemy pokazać $\langle j|E_1|k\rangle = 0$.
- 4 Mamy zatem zdefiniowane operatory E_0 i E_1
- 5 Sa one diagonalne w bazie własnej operatora Γ

Problem

Możemy znaleźć dwie pary stanów kwantowych ρ, σ i ρ', σ'

$$\|\rho - \sigma\|_1 < \|\rho' - \sigma'\|_1$$

ale równocześnie

$$\|\rho^{\otimes 2} - \sigma^{\otimes 2}\|_1 > \|\rho'^{\otimes 2} - \sigma'^{\otimes 2}\|_1$$

Weźmy macierze

$$\rho = \begin{pmatrix} 1/4 & 0 \\ 0 & 3/4 \end{pmatrix}, \quad \sigma = \begin{pmatrix} 3/4 & 0 \\ 0 & 1/4 \end{pmatrix}$$

$$\rho' = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad \sigma' = \begin{pmatrix} b & 0 \\ 0 & 1-b \end{pmatrix}$$

wówczas jeśli parametr b przyjmie wartość z przedziału $b \in (1 - 1/\sqrt{2}, 1/2)$ to otrzymamy

$$\|\rho - \sigma\|_1 = 1 > 2b = \|\rho' - \sigma'\|_1$$

i jednocześnie

$$\|\rho^{\otimes 2} - \sigma^{\otimes 2}\|_1 = 1 < 2b(2-b) = \|\rho'^{\otimes 2} - \sigma'^{\otimes 2}\|_1.$$

Definicje

$$P_{e,n}^{(H)} := \frac{1}{2} \left(1 - \|\pi_1 \rho_1^{\otimes n} - \pi_0 \rho_0^{\otimes n}\|_1 \right)$$

$$\xi_{QCB} := -\log \left(\min_{0 \leq s \leq 1} \text{Tr}[\rho^s \sigma^{1-s}] \right)$$

Kwantowa wersja twierdzenia Chernoffa

Niech $\mathcal{H}$ będzie skończenie wymiarową przestrzenią Hilberta, σ, ρ stanami kwantowymi na $\mathcal{H}$ o prawdopodobieństwach *a priori* π_0 i π_1 , wówczas przy powyższych definicjach zachodzi

$$\xi_{QCB} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{n} \log P_{e,n}^{(H)} \right).$$

$$\xi_{QCB} \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{n} \log P_{e,n}^{(H)} \right)$$

Twierdzenie

Niech A i B będą operatorami dodatnimi. Wtedy dla wszystkich $0 \leq s \leq 1$ zachodzi:

$$\mathrm{Tr}[A^s B^{1-s}] \geq \mathrm{Tr}[A + B - |A - B|]/2$$

Niech $A = \pi_1 \rho_1^{\otimes n}$ i $B = \pi_0 \rho_0^{\otimes n}$, wtedy:

$$\mathrm{Tr}[A + B - |A - B|]/2 = \frac{1}{2} \left(1 - \|\pi_1 \rho_1^{\otimes n} - \pi_0 \rho_0^{\otimes n}\|_1 \right) = P_{e,n}^{(H)},$$

oraz

$$\log(\mathrm{Tr}[A^s B^{1-s}]) = \log(\pi_0^s \pi_1^{1-s}) + n \log(\mathrm{Tr}[\rho_0^s \rho_1^{1-s}]).$$

$$\xi_{QCB} \geq \liminf_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{n} \log P_{e,n}^{(H)} \right)$$

Weźmy rozkład spektralny stanów ρ i σ

$$\rho = \sum_{i=1}^d \lambda_i |x_i\rangle \langle x_i|, \sigma = \sum_{j=1}^d \mu_j |y_j\rangle \langle y_j|$$

a następnie z wartości i wektorów własnych ρ i σ tworzymy macierze:

$$p_{i,j} = \lambda_i |\langle x_i | y_j \rangle|^2, q_{i,j} = \mu_j |\langle x_i | y_j \rangle|^2$$

Lemat

$$\text{Tr}[\rho^{1-s} \sigma^s] = \sum_{i,j} p_{i,j}^{1-s} q_{i,j}^s$$

Własności wielkości Q

Non-logarithmic Variety Quantum Chernoff Bound

$$Q(\rho, \sigma) := \min_{0 \leq s \leq 1} \text{Tr}[\rho^s \sigma^{1-s}]$$

Związek z wiernością o odległością śladową

Przy definicjach

$$F(\sigma, \rho) := \text{Tr}[(\rho^{1/2} \sigma \rho^{1/2})^{1/2}],$$

$$T(\sigma, \rho) := \frac{1}{2} \|\rho - \sigma\|_1,$$

zachodzi:

$$1 - \sqrt{1 - F^2} \leq 1 - T \leq Q \leq F \leq \sqrt{1 - T^2}.$$

Ciągłość

Funkcja $Q(\rho, \sigma)$ jest ciągła.

Wypukłość

Funkcja $s \rightarrow Q_s = \text{Tr}[\rho^{1-s}\sigma^s]$ jest wypukła jako względem s .

Monotoniczność względem odwzorowań CPTP

Jeżeli Ψ jest odwzorowaniem CPTP, wówczas

$$Q(\Psi(\rho), \Psi(\sigma)) \geq Q(\rho, \sigma).$$

W szczególności, Q jest niezmiennicze względem podobieństw unitarnych

$$Q(U\rho U^\dagger, U\sigma U^\dagger) = Q(\rho, \sigma).$$

Bibliografia

- 1 T. M. Cover, J. A. Cover *Elements of Information Theory*
Wiley, 2006
- 2 V. Vedral *Introduction to Quantum Information Science*
Oxford Univ. Press, 2006
- 3 C. W. Helstrom *Quantum Detection and Estimation Theory*
Elsevier, Academic Press, 1976
- 4 K. M. R. Audenaert, J. Calsamiglia, R. Muñoz-Tapia,
E. Bagan, L. Masanes, A. Acín, F. Verstraete *Discriminating
States: Quantum Chernoff Bound* PRL **98**, 160501 (2007),
- 5 K. M. R. Audenaert, M. Nussbaum, A. Szkoła, F. Verstraete
Asymptotic Error Rates in Quantum Hypothesis Testing
Comm. Math. Phys. 279, 251-283 (2008)
- 6 C. F. Fuchs *Distinguishability and Accessible Information in
Quantum Theory*